**Europos Parlamentas**
2019-2024

*Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas*

**2022/0298(COD)**

11.1.2023

# ***I
# PRANEŠIMO PROJEKTAS

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/148/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su asbesto veikimu darbe
(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Nuomonės referentė: Véronique Trillet-Lenoir

## *Procedūrų sutartiniai ženklai*

| | |
|---|---|
| * | Konsultavimosi procedūra |
| *** | Pritarimo procedūra |
| ***I | Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas) |
| ***II | Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas) |
| ***III | Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas) |

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

## *Teisės akto projekto pakeitimai*

**Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose**

Išbrauktos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu*** kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi ***pusjuodžiu kursyvu*** abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas ***pusjuodžiu kursyvu*** dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

**Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma**

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „▌“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.
Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

**TURINYS**

**Psl.**

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS .....5

AIŠKINAMOJI DALIS .....42

PRIEDAS. SUBJEKTŲ AR ASMENŲ, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS, SĄRAŠAS .....46

# EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

**Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/148/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su asbesto veikimu darbe**
**(COM(2022)0489 – C9-0321/2022 – 2022/0298(COD))**

**(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)**

*Europos Parlamentas*,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2022)0489),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 153 straipsnio 2 dalies b punktą, juos siejant su 153 straipsnio 1 dalies b punktu ir 162 straipsnio 2 dalimi, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0321/2022),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2023 m. ... ... Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

– atsižvelgdamas į 2023 m. ... ... Regionų komiteto nuomonę[2],,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0000/2023),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

[1] OL C ... / Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.
[2] OL C ... / Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

**Pakeitimas 1**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**3 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (3) asbestas – tai labai pavojinga kancerogeninė medžiaga, vis dar veikianti įvairius ekonomikos sektorius, pvz., statybų ir renovacijos, kasybos ir karjerų eksploatavimo, atliekų tvarkymo ir gaisrų gesinimo sektorius, kurių darbuotojams kyla didelė šios medžiagos poveikio rizika. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 asbesto plaušeliai priskiriami prie 1A kategorijos kancerogenų[65].Su oru įkvėpti asbesto plaušeliai gali sukelti rimtas ligas, pvz., mezoteliomą ir plaučių vėžį, o pirmieji ligos požymiai gali pasireikšti praėjus vidutiniškai 30 metų nuo poveikio momento; žmogus galiausiai miršta nuo su darbu susijusios ligos; | (3) asbestas – tai labai pavojinga kancerogeninė medžiaga, vis dar veikianti įvairius ekonomikos sektorius, pvz., statybų ir renovacijos, kasybos ir karjerų eksploatavimo, atliekų tvarkymo ir gaisrų gesinimo sektorius, kurių darbuotojams kyla didelė šios medžiagos poveikio rizika. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 asbesto plaušeliai priskiriami prie 1A kategorijos kancerogenų[65] ***ir yra pagrindinė, kitas priežastis gerokai lenkianti su darbu susijusio vėžio priežastis – net 78 proc***. ***profesinio vėžio atvejų valstybėse narėse pripažįstami kaip susiję su asbestu.*** Su oru įkvėpti asbesto plaušeliai gali sukelti rimtas ligas, pvz., mezoteliomą ir plaučių vėžį, o pirmieji ligos požymiai gali pasireikšti praėjus vidutiniškai 30 metų nuo poveikio momento; žmogus galiausiai miršta nuo su darbu susijusios ligos; |
| [65] 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1). | [65] 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1). |

Or. en

**Pakeitimas 2**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**4 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (4) atsižvelgiant į naujas mokslo ir technikos žinias šioje srityje, galima pagerinti asbesto poveikį patiriančių darbuotojų apsaugą ir taip sumažinti tikimybę, kad jie susirgs su asbestu susijusiomis ligomis. Kadangi asbestas yra nenustatomos slenkstinės ribos kancerogenas, moksliškai neįmanoma nustatyti lygio, kurio nesiekdamas asbesto poveikis nesukeltų neigiamų padarinių sveikatai. Vietoj to galima nustatyti poveikio ir rizikos santykį (ERS), kuris padeda nustatyti ***ribinę vertę darbo aplinkoje*** (toliau – ***RVDA***)***, atsižvelgiant į priimtiną padidėjusios rizikos lygį***. Todėl asbesto ***RVDA*** turėtų būti peržiūrėta, siekiant sumažinti poveikio lygį ir taip sumažinti asbesto keliamą riziką; | (4) atsižvelgiant į naujas mokslo ir technikos žinias šioje srityje, galima pagerinti asbesto poveikį patiriančių darbuotojų apsaugą ir taip sumažinti tikimybę, kad jie susirgs su asbestu susijusiomis ligomis. Kadangi asbestas yra nenustatomos slenkstinės ribos kancerogenas, moksliškai neįmanoma nustatyti lygio, kurio nesiekdamas asbesto poveikis nesukeltų neigiamų padarinių sveikatai. Vietoj to galima nustatyti poveikio ir rizikos santykį (ERS), kuris padeda nustatyti ***profesinio poveikio ribinę vertę*** (toliau – ***PPRV***). Todėl asbesto ***PPRV*** turėtų būti peržiūrėta, siekiant sumažinti poveikio lygį ir taip sumažinti asbesto keliamą riziką; |

Or. en

**Pakeitimas 3**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**7 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (7) Direktyvoje 2009/148/EB nustatyta asbesto ribinė vertė turėtų būti peržiūrėta, atsižvelgiant į Komisijos vertinimus ir naujausius mokslinius įrodymus bei techninius duomenis. ***Šios*** ribinės vertės ***peržiūra taip pat yra veiksmingas būdas užtikrinti, kad*** visose valstybėse narėse ***būtų atitinkamai atnaujintos prevencinės*** ir apsaugos ***priemonės;*** | (7) Direktyvoje 2009/148/EB nustatyta asbesto ribinė vertė turėtų būti peržiūrėta, atsižvelgiant į Komisijos vertinimus ir naujausius mokslinius įrodymus bei techninius duomenis. ***Tokiai*** ribinės vertės ***peržiūrai*** visose valstybėse narėse ***įgyvendinti reikia griežtesnių prevencinių*** ir apsaugos ***priemonių;*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Prevencinės ir apsaugos priemonės turėtų būti atnaujintos, kad būtų galima įgyvendinti pervarstytą profesinio poveikio ribinę vertę.*

**Pakeitimas 4**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**9 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| ***(9) atsižvelgiant į atitinkamas mokslines žinias ir vadovaujantis subalansuotu požiūriu, kuriuo tuo pačiu užtikrinama tinkama darbuotojų apsauga Sąjungos lygmeniu ir užkertamas kelias neproporcingiems ekonominiams sunkumams bei išvengiama naštos, kurie priešingu atveju tektų atitinkamiems ekonominės veiklos vykdytojams (įskaitant MVĮ), turėtų būti nustatyta peržiūrėta 0,01 plaušelio/cm³ atitinkanti RVDA, ją apskaičiuojant kaip 8 valandų dinaminį svertinį vidurkį (TWA). Toks subalansuotas požiūris grindžiamas su visuomenės sveikata susijusiu tikslu užtikrinti saugų būtiną asbesto pašalinimą. Taip pat buvo apsvarstyta galimybė pasiūlyti RVDA, kuria būtų atsižvelgta į ekonominius ir techninius aspektus, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą atitinkamų medžiagų pašalinimą;*** | ***Išbraukta.*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Prieš nustatant ribinę vertę būtina atsižvelgti į metodiką. Todėl ši dalis turėtų būti įtraukta po 11 konstatuojamosios dalies.*

**Pakeitimas 5**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**11 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (11) nors tiriant optiniu mikroskopu neįmanoma suskaičiuoti mažiausių | (11) nors tiriant optiniu mikroskopu neįmanoma suskaičiuoti mažiausių |

| | |
|---|---|
| sveikatai kenksmingų plaušelių, šiuo metu tai yra dažniausiai taikomas nuolatinio asbesto koncentracijos matavimo metodas. ***Kadangi 0,01 plaušelio/cm³ atitinkančią RVDA galima išmatuoti naudojant fazinį–kontrastinį mikroskopą, peržiūrėtai RVDA įgyvendinti nereikia pereinamojo laikotarpio***. Atsižvelgiant į ACSH nuomonę, reikėtų naudoti šiuolaikiškesnį ir jautresnį elektronų mikroskopija grindžiamą metodą, kartu atsižvelgiant į būtinybę nustatyti atitinkamą prisitaikymo laikotarpį ir ***ES lygmeniu labiau suderinti įvairias elektronų mikroskopija grindžiamus metodus***; | sveikatai kenksmingų plaušelių, šiuo metu tai yra dažniausiai taikomas nuolatinio asbesto koncentracijos matavimo metodas. Atsižvelgiant į ACSH nuomonę, reikėtų naudoti šiuolaikiškesnį ir jautresnį elektronų mikroskopija grindžiamą metodą, kartu atsižvelgiant į būtinybę nustatyti atitinkamą prisitaikymo laikotarpį. ***Atsižvelgiant į tai, kad plonesni asbesto plaušeliai (<0,2 µm) taip pat yra kancerogeniniai, vertinant poveikį darbo vietoje reikėtų į šiuos plaušelius atsižvelgti. Tuo tikslu turėtų būti taikoma transmisinė*** elektronų mikroskopija***, leidžianti aptikti tokius plonesnius asbesto plaušelius***, ***arba panašūs pažangieji metodai. Siekiant suteikti pakankamai laiko naujam reikalavimui įvykdyti, turėtų būti numatytas trejų metų perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis. Tuo perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu valstybės narės gali toliau skaičiuoti plaušelius, taikydamos fazinio kontrasto mikroskopiją. Komisija turėtų remti valstybes nares ir sudaryti joms palankesnes sąlygas pereiti prie naujos asbesto plaušelių matavimo metodikos, visų pirma rengdama gaires ir teikdama informaciją apie atitinkamus Sąjungos fondus, kurie gali būti naudojami tuo tikslu;*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Šiuo metu valstybėse narėse naudojama dviejų rūšių elektronų mikroskopija: skenuojamoji elektronų mikroskopija (SEM) ir transmisinė elektronų mikroskopija (TEM). Įprastinės SEM matomumo riba yra apie 0,2 µm. TEM matomumo riba yra apie 0,01 µm. Atsižvelgiant į tai, kad taip pat ir plonesni asbesto plaušeliai (<0,2 µm) yra kancerogeniniai (esant požymių, kad stiprumas gali didėti mažėjant pločiui), siūloma teikti pirmenybę moksliškai pagrįstam metodui ir todėl pasirinkti metodiką (TEM), pagal kurią būtų galima skaičiuoti šiuos plaušelius.*

**Pakeitimas 6**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**11 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(11a) atsižvelgiant į atitinkamas mokslines žinias, poreikį didinti darbuotojų apsaugą Sąjungos lygmeniu, visuomenės sveikatos tikslą, kuriuo siekiama pašalinti asbestą, taip pat į techninius aspektus, susijusius su atitikties stebėsena, kaip tinkamas pirmas žingsnis siekiant sumažinti asbesto poveikio riziką turėtų būti nustatytas patikslintas profesinio poveikio ribinis dydis, lygus 0,01 plaušelių/cm³, kaip apskaičiuotas vidurkis per aštuonių valandų laikotarpį. Dėl tebesitęsiančios pastatų renovacijos bangos svarbu kuo greičiau įgyvendinti peržiūrėtą PPRV, todėl pereinamasis laikotarpis neturėtų būti taikomas. Kadangi transmisinė elektronų mikroskopija leistų aptikti plonesnius asbesto plaušelius, tikimasi, kad peržiūrėta PPRV kartu su naująja metodika užtikrins geresnę darbuotojų apsaugą nuo asbesto veikimo. Laikantis Sąjungos darbuotojų saugos ir sveikatos strateginėje programoje nustatyto visiško saugumo darbe požiūrio, reikia nuolat stengtis sumažinti šio stipraus nenustatytos slenkstinės ribos kancerogeno poveikį. Ne vėliau kaip ...*** [ ***penkeri metai po šios direktyvos įsigaliojimo***], ***Komisija, remdamasi įgyta patirtimi, naujausiais moksliniais įrodymais bei techniniais duomenimis ir pasikonsultavusi su socialiniais partneriais, turėtų įvertinti galimybę dar labiau sumažinti asbesto poveikio ribinį dydį, atsižvelgdama į siektiną 0,001 plaušelių/cm³ profesinio poveikio ribinį dydį;*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Metodų konvertavimo koeficientus taikančios reguliavimo institucijos naudoja 2–4 kartų koeficientą tarp fazinio kontrasto mikroskopijos ir elektronų mikroskopijos, o elektronų mikroskopiją taiko tik tų plaušelių, kuriuos galima aptikti naudojant fazinio kontrasto mikroskopiją, skaičiavimui. Remiantis neseniai atliktu tyrimu (INRS, 2018), įtraukus plonus plaušelius, kurių negalima aptikti naudojant fazinio kontrasto mikroskopiją, vidutinis metodų santykis yra 15 kartų. Siūlomas laipsniškas metodas. Pirma, PPRV būtų sumažinta be pereinamojo etapo iki tokio dydžio, kurį dar galima išmatuoti fazinio kontrasto mikroskopija. Antra, pritaikius transmisinę elektronų mikroskopiją būtų pasiektas tikslesnis skaičiavimo rezultatas ir sustiprinta apsauga. Trečia, būtų persvarstyti teisės aktai, atsižvelgiant į technikos pažangą.*

**Pakeitimas 7**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**11 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(11b) asbesto bandiniai turėtų būti imami taip, kad jie rodytų darbuotojo individualiai patiriamą veikimą. Todėl tam tikrais eksploatavimo etapais bandiniai turėtų būti imami reguliariais intervalais tipiškomis ir realiomis aplinkybėmis, kai darbuotojai patiria asbesto dulkių veikimą. Jei bandiniai negali atspindėti darbuotojo individualiai patiriamo veikimo, turėtų būti taikomos visos atitinkamos apsaugos priemonės;*** |

Or. en

**Pakeitimas 8**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**13 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (13) ***darbuotojams, kurie patiria arba veikiausiai patirs asbesto poveikį***, reikia taikyti specialias kontrolės ir atsargumo priemones***, pvz.***, ***turėtų būti*** taikoma nukenksminimo procedūra, ***taip pat*** | (13) ***siekiant sumažinti asbesto plaušelių koncentraciją ore žemiau ribinio dydžio tiek, kiek tik techniškai įmanoma,*** reikia taikyti specialias kontrolės ir atsargumo priemones***. Siekiant*** |

| | |
|---|---|
| ***rengiami atitinkami*** mokymo ***kursai***, ***siekiant reikšmingai padėti sumažinti su tokiu poveikiu susijusią riziką***; | ***reikšmingai padėti sumažinti su tokiu poveikio susijusią riziką svarbu***, ***kad darbuotojams būtų*** taikoma nukenksminimo procedūra ***ir sugriežtinti susiję*** mokymo ***reikalavimai. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, šios direktyvos priede turėtų būti numatyti būtiniausi mokymo reikalavimai, įskaitant specialius reikalavimus darbuotojams, dirbantiems specializuotose asbesto šalinimo įmonėse;*** |

Or. en

**Pakeitimas 9**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**14 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(14a) kad kompetentinga nacionalinė institucija galėtų prižiūrėti darbus, kurių metu gali būti išjudintas asbestas, svarbu taikyti pranešimų teikimo sistemą. Siekiant geriau informuoti nacionalinę kompetentingą instituciją, informacija turėtų apimti šiuos papildomus elementus: teritoriją, kuriose turi būti atliekami darbai, darbuotojų apsaugai ir nukenksminimui naudojamą įrangą ir atliekų šalinimo planą. Tokia papildoma informacija prireikus leistų kompetentingai nacionalinei institucijai įsikišti, kad būtų užtikrinta susijusių asmenų apsauga;*** |

Or. en

**Pakeitimas 10**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (15) darbdaviai turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad nustatytų medžiagas, kurių sudėtyje, manoma, yra asbesto, jei reikia, remdamiesi informacija, gauta iš patalpų savininkų ir kitų informacijos šaltinių, įskaitant atitinkamus apskaitos žurnalus. Prieš ***pradėdami*** asbesto ***pašalinimo darbus***, ***darbdaviai*** turėtų užregistruoti informaciją apie ***tai***, ***kad*** pastatuose ***arba*** įrenginiuose ***yra arba manoma***, ***kad yra asbesto***, ir pateikti ***šią*** informaciją kitiems asmenims, kurie gali patirti asbesto poveikį, jais naudodamiesi, atlikdami techninės priežiūros darbus ar vykdydami kitą veiklą ***pastatuose arba ant pastatų***; | (15) darbdaviai turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad nustatytų medžiagas, kurių sudėtyje, manoma, yra asbesto, jei reikia, remdamiesi informacija, gauta iš patalpų savininkų ir kitų informacijos šaltinių, įskaitant atitinkamus apskaitos žurnalus. ***Jei tokios informacijos trūksta, asbestą turėtų tikrinti sertifikuotas veiklos vykdytojas.*** Prieš ***pradėdamas bet kokį*** asbesto ***šalinimo, griovimo ar renovacijos projektą***, ***tas veiklos vykdytojas*** turėtų užregistruoti informaciją apie ***asbesto***, ***kuris gali būti išjudintas atliekant darbus*** pastatuose***, laivuose, orlaiviuose ar kituose*** įrenginiuose***, pastatytuose prieš įsigaliojant nacionaliniam asbesto draudimui***, ***buvimą arba numanomą buvimą***, ir ***turėtų*** pateikti ***tą*** informaciją kitiems asmenims, kurie gali patirti asbesto poveikį, jais naudodamiesi, atlikdami techninės priežiūros darbus ar vykdydami kitą veiklą; |

Or. en

*Pagrindimas*

*Paskelbta teisėkūros iniciatyva dėl privalomo asbesto tikrinimo ir registravimo pastatuose yra sveikintina. Tačiau asbesto registracija gali užtrukti, todėl būtina numatyti asbesto patikrą, jei trūksta informacijos, kuri, kaip tikimasi, nebūtų būtina įgyvendinant naujus teisės aktus. Bet kuriuo atveju asbestas neturėtų būti tikrinamas tik pastatuose, nes asbestas plačiai naudojamas kitų rūšių infrastruktūroje.*

**Pakeitimas 11**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(15a) primygtinai ragina pirmenybę teikti saugiam sudėtinių dalių ir medžiagų, kuriose yra asbesto, pašalinimui ir sunaikinimui, nes dėl*** |

***remonto, priežiūros, kapsuliavimo ar sandaraus įpakavimo asbesto pašalinimas tik atidedamas, o gyventojams bei darbuotojams kylanti rizika išlieka daug metų. Medžiagų, kurių sudėtyje yra asbesto ir kurias techniškai galima pašalinti, kapsuliavimas ir sandarus įpakavimas turėtų būti draudžiami, tačiau kartu skurdesni namų ūkiai neturėtų būti statomi į nepalankią padėtį dėl negalėjimo sau leisti atlikti būtinų renovacijos darbų. Todėl reikalingos atitinkamos papildomos priemonės. Šiuo atžvilgiu Sąjunga teikia didelį finansavimą, visų pirma pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, kuri turi būti naudojama nacionalinėms asbesto pašalinimo vykdant renovaciją priemonėms remti. Jei asbestas nepašalinamas, atitinkami statiniai turėtų būti identifikuojami, registruojami ir reguliariai stebimi;***

Or. en

**Pakeitimas 12**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(15b) reikia teikti pakankamą ir tikslingą administracinę paramą, kuri padėtų darbdaviams, visų pirma labai mažoms įmonėms ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms, įgyvendinti šią direktyvą. Atkreipia dėmesį į tai, kad standartizuoti medžiagų, kuriose yra asbesto, šalinimo procesai padėtų mažinti asbesto dulkių kiekį, tų operacijų sąnaudas ir būtų palengvintas pranešimų teikimo reikalavimų įgyvendinimas;*** |

Or. en

**Pakeitimas 13**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(15c)*** Direktyva 2009/148/EB turėtų būti reguliariai atnaujinama, kad būtų atsižvelgta į naujausias mokslo žinias ir technikos pažangą, įskaitant įvairių tipų asbesto plaušelių ir jų neigiamo poveikio sveikatai vertinimą. ***Komisija turėtų pradėti konsultacijų procesą dėl nuostatų dėl pluoštinių silikatų atnaujinimo ir, atsižvelgdama į tai, visų pirma turėtų įvertinti, ar ribekitas, vinchitas, richteritas, fluoroedenitas ir erionitas turėtų būti įtraukti į tos direktyvos taikymo sritį;*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Vietoj fizinio kontrasto mikroskopijos pradėjus taikyti transmisinę elektronų mikroskopiją bus galima atskirti pluoštų rūšis, todėl prireikus bus galima pradėti vertinimą dėl poreikio išplėsti šios direktyvos taikymo sritį įtraukiant kitus pluoštinius silikatus.*

**Pakeitimas 14**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 d konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(15d) siekdama neatsilikti nuo technologinės plėtros, Komisija ne vėliau kaip...*** [***penkeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo***]***, o vėliau kas penkerius metus turėtų peržiūrėti technologinę ir mokslinę informaciją apie asbesto identifikavimo, matavimo ir įspėjimo technologijas ir, pasikonsultavusi su socialiniais partneriais, turėtų parengti gaires, kuriose būtų nurodyta, kur turi būti naudojama nauja technologija,*** |

***siekiant apsaugoti darbuotojus nuo asbesto poveikio. Tuo tikslu taip pat turėtų būti nustatytas sistemingesnis valstybių narių keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais;***

Or. en

**Pakeitimas 15**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**15 e konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(15e) siekdama paremti šios direktyvos įgyvendinimą, Komisija, bendradarbiaudama su Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu, turėtų parengti gaires. Tose gairėse, kai tinkama, turėtų būti numatytos konkretiems sektoriams skirtos atsakomosios priemonės,*** |

Or. en

**Pakeitimas 16**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 2 a punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
3 straipsnio 3 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***2a) 3 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:*** |
| 3. ***Jeigu veikimas darbuotojui yra atsitiktinis ir mažo intensyvumo ir jeigu iš 2 dalyje nurodyto rizikos vertinimo rezultatų matyti, kad darbo aplinkos ore nebus viršyta asbesto veikimo ribinė vertė, 4, 18 ir 19 straipsniai gali būti netaikomi, jeigu darbas susijęs su:*** | “3. ***Komisija, konsultuodamasi su Darbuotojų saugos*** ir ***sveikatos patariamuoju komitetu***, ***parengia gaires***, ***kuriose prireikus pateikiama konkretiems sektoriams skirta praktinė informacija apie šios direktyvos įgyvendinimą.“*** |

***a) trumpa, nenuolatine remonto veikla, kurią vykdant tvarkomos tik netrapios medžiagos;***

***b) nesuardytų medžiagų, kuriose asbesto plaušeliai yra tvirtai susiję su rišikliu, pašalinimu;***

***c) asbesto turinčių medžiagų, kurios yra geros būklės, kapsuliavimu ar sandariu įpakavimu;***

***d) oro priežiūra ir kontrole bei bandinių ėmimu, kad būtų nustatyta, ar konkrečioje medžiagoje yra asbesto.***

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 3 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Moksliškai nepagrįsta vartoti sąvoką „atsitiktinio ir mažo intensyvumo veikimo“ tokiam nenustatomos slenkstinės vertės kancerogenui kaip asbestas, kurio veikimas kai kuriems darbuotojams gali būti ilgalaikis, siekiant pateisinti kai kurių direktyvos reikalavimų nesilaikymą, nors jie turėtų būti taikomi visai veiklai, kurią vykdant darbuotojai yra arba gali būti veikiami dulkių, atsirandančių dėl asbesto. Siekiant palengvinti direktyvos įgyvendinimą įvairiuose sektoriuose, siūloma 3 dalį pakeisti nuoroda į gaires, kurias Komisija ketina parengti konsultuodamasi su socialiniais partneriais.*

**Pakeitimas 17**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 2 b punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
3 straipsnio 4 dalis

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***2b) 3 straipsnio 4 dalis išbraukiama;*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 3 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Moksliškai nepagrįsta vartoti sąvoką „atsitiktinio ir mažo intensyvumo veikimo“ tokiam nenustatomos slenkstinės vertės kancerogenui kaip asbestas, kurio veikimas kai kuriems*

*darbuotojams gali būti ilgalaikis, siekiant pateisinti kai kurių direktyvos reikalavimų nesilaikymą, nors jie turėtų būti taikomi visai veiklai, kurią vykdant darbuotojai yra arba gali būti veikiami dulkių, atsirandančių dėl asbesto. Siekiant palengvinti direktyvos įgyvendinimą įvairiuose sektoriuose, siūloma 3 dalį pakeisti nuoroda į gaires, kurias Komisija ketina parengti konsultuodamasi su socialiniais partneriais.*

**Pakeitimas 18**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 2 c punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
4 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***2c) 4 straipsnio 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:*** |
| Šiame pranešime bent trumpai aprašoma: | „Šiame pranešime bent trumpai aprašoma: |
| a) darbo zonos vieta; | a) darbo zonos vieta ***ir konkrečios vietos, kuriose bus atliekamas darbas***; |
| b) naudojamo ar tvarkomo asbesto rūšis ir kiekiai; | b) naudojamo ar tvarkomo asbesto rūšis ir kiekiai; |
| c) veiklos rūšys ir taikomi procesai; | c) veiklos rūšys ir taikomi procesai; |
| d) darbuotojų, kurie yra veikiami, skaičius; | d) darbuotojų, kurie yra veikiami, skaičius***, darbuotojų, kurie gali būti paskirti dirbti į darbo zonos vietą, sąrašas, asmeniniai pažymėjimai, patvirtinantys jų kompetenciją ir baigtus mokymus, taip pat privalomų sveikatos patikrinimų datos***; |
| e) darbo pradžios data ir ***trukmė***; | e) darbo pradžios data***, trukmė*** ir ***numatomos darbo valandos***; |
| f) priemonės, kurių buvo imtasi asbesto veikimui darbuotojams sumažinti. | f) priemonės, kurių buvo imtasi asbesto veikimui darbuotojams sumažinti. |
| | ***fa) darbuotojų apsaugai ir nukenksminimui panaudotos įrangos ypatumai;*** |
| | ***fb) darbuotojų ir įrangos nukenksminimo procedūra, trukmė ir darbo valandos;*** |
| | ***fc) atliekų šalinimui naudojamos įrangos ypatumai;*** |
| | ***fd) laikinas orinis balansas dirbant*** |

***uždaroje aplinkoje;***

***fe) saugaus ir tvaraus atliekų šalinimo planas, įskaitant asbesto turinčių atliekų paskirties vietą.“***

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 4 straipsnio 3 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Pranešimų teikimo sistema yra svarbi, kad būtų galima prižiūrėti kompetentingos nacionalinės institucijos atliekamą darbą. Informacija turėtų apimti papildomus elementus, kad būtų galima geriau informuoti kompetentingą instituciją ir, kai tinkama, leisti kompetentingai nacionalinei institucijai įsikišti, kad būtų užtikrinta susijusių asmenų apsauga.*

**Pakeitimas 19**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 2 d punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
4 straipsnio 3 dalies 2 a pastraipa (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***2d) 4 straipsnio 3 dalis papildoma šia pastraipa:*** |
| | ***„Valstybės narės atsakinga institucija pranešimus saugo ne trumpiau kaip 40 metų pagal nacionalinę teisę ir praktiką.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 4 straipsnio 3 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Pranešimų teikimo sistema yra svarbi, kad būtų galima prižiūrėti kompetentingos nacionalinės institucijos atliekamą darbą. Informacija turėtų apimti papildomus elementus, kad būtų galima geriau informuoti kompetentingą instituciją ir, kai tinkama, leisti kompetentingai nacionalinei institucijai įsikišti, kad būtų užtikrinta susijusių asmenų apsauga.*

**Pakeitimas 20**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 2 e punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
5 straipsnio 2 a dalis (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***2e) 5 straipsnis papildomas šia dalimi:*** |
| | ***„Jau naudojamos medžiagos, kurių sudėtyje yra asbesto, saugiai pašalinamos ir sunaikinamos, kai tai techniškai įmanoma. Jos sandariai neįpakuojamos ir neuždengiamos. Asbesto turinčios medžiagos, kurios nėra pašalinamos, identifikuojamos, registruojamos ir reguliariai stebimos.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 5 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Atsižvelgiant į užmojį užtikrinti ateitį be asbesto, saugus medžiagų, kuriose yra asbesto, pašalinimas ir sunaikinimas turėtų būti prioritetas, nes dėl kapsuliavimo ar sandaraus įpakavimo asbesto pašalinimas tik atidedamas ir gyventojams bei darbuotojams kylanti rizika išlieka daugeliui metų.*

**Pakeitimas 21**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 3 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
6 straipsnio 1 dalies b punktas

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| b) darbo procesas turi būti organizuojamas taip, kad nesusidarytų asbesto dulkės arba, jeigu paaiškėja, kad tai neįmanoma, vengti asbesto dulkių išleidimo į orą***;*** | b) darbo procesas turi būti organizuojamas taip, kad nesusidarytų asbesto dulkės arba, jeigu paaiškėja, kad tai neįmanoma, vengti asbesto dulkių išleidimo į orą ***įgyvendinant bent šias priemones:*** |
| | ***i) asbesto dulkių nusodinimas;*** |

***ii) asbesto dulkių surinkimas jų susidarymo vietoje;***

***iii) nuolatinė ore esančių plaušelių sedimentacija;***

***iv) tinkamo nukenksminimo užtikrinimas;***

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 6 straipsnio b punkto formuluotę.)*

**Pakeitimas 22**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 3 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
6 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***ba) uždaroje aplinkoje atliekamų darbų atveju darbo zona apsaugoma įgyvendinant bent šias priemones:*** |
| | ***i) nustatant mažiausią (–10) slėgio skirtumą;*** |
| | ***ii) iš tolesnio taško tiekiant švarų pakaitinį orą;*** |
| | ***iii) patikrinant neigiamo slėgio kamerų ir vietos ištraukiamosios ventiliacijos sistemose naudojamų nešiojamųjų vakuuminių siurblių veiksmingumą pakeitus HEPA filtrą ir prieš pradedant asbesto šalinimą arba ne rečiau kaip kartą per metus, šiuo tikslu išmatuojant filtrų šalinimo veiksmingumą tiesioginio nuskaitymo dalelių skaičiuotuvu.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 6 straipsnio formuluotę).*

**Pakeitimas 23**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 3 a punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
7 straipsnio 1 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***3a) 7 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:*** |
| 1. Atsižvelgus į pradinio rizikos vertinimo rezultatus bei siekiant užtikrinti 8 straipsnyje nustatytų ribinių verčių laikymąsi, asbesto plaušelių koncentracija darbo aplinkos ore matuojama ***reguliariai***. | "1. Atsižvelgus į pradinio rizikos vertinimo rezultatus bei siekiant užtikrinti 8 straipsnyje nustatytų ribinių verčių laikymąsi, asbesto plaušelių koncentracija darbo aplinkos ore matuojama ***tam tikrais eksploatavimo etapais ir reguliariais intervalais darbo proceso metu***.***“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 7 straipsnio 1 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Bandiniai turi būti imami taip, kad jie rodytų darbuotojo individualiai patiriamą poveikį, o tai reiškia, kad bandiniai turi būti imami tipinėmis ir realiomis aplinkybėmis, kai darbuotojas patiria asbesto dulkių veikimą, ir matavimai turi būti atliekami reguliariais intervalais ir tam tikrais eksploatavimo etapais.*

**Pakeitimas 24**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 3 b punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
7 straipsnio 2 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***3b) 7 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:*** |
| 2. Bandiniai turi būti imami taip, kad jie rodytų darbuotojo individualiai patirtą iš asbesto ar iš asbesto turinčių medžiagų kylančių dulkių veikimą. | „2. Bandiniai turi būti imami taip, kad jie rodytų ***realų*** darbuotojo individualiai patirtą iš asbesto ar iš asbesto turinčių medžiagų kylančių dulkių veikimą.“ |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 7 straipsnio 2 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Bandiniai turi būti imami taip, kad jie rodytų darbuotojo individualiai patiriamą poveikį, o tai reiškia, kad bandiniai turi būti imami tipinėmis ir realiomis aplinkybėmis, kai darbuotojas patiria asbesto dulkių veikimą, ir matavimai turi būti atliekami reguliariais intervalais ir tam tikrais eksploatavimo etapais.*

**Pakeitimas 25**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 3 c punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
7 straipsnio 5 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***3c) 7 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:*** |
| 5. Bandinių ėmimo trukmė turi būti tokia, kad***, matuojant ar atliekant skaičiavimus pagal laiką, būtų galima nustatyti tipišką veikimą per aštuonių valandų referencinį laikotarpį (pamainą)***. | "5. Bandinių ėmimo trukmė turi būti tokia, kad ***būtų galima nustatyti tipišką veikimą, susijusį su visomis darbo proceso metu atliekamomis operacijomis visais skirtingais jų etapais***.*“* |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 7 straipsnio 5 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Bandiniai turi būti imami taip, kad jie rodytų darbuotojo individualiai patiriamą poveikį, o tai reiškia, kad bandiniai turi būti imami tipinėmis ir realiomis aplinkybėmis, kai darbuotojas patiria asbesto dulkių veikimą, ir matavimai turi būti atliekami reguliariais intervalais ir tam tikrais eksploatavimo etapais.*

**Pakeitimas 26**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 4 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
7 straipsnio 6 dalies 1 pastraipa

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| ***Pirmenybė teikiama*** plaušelių ***skaičiavimui fazinio kontrasto mikroskopu taikant 1997 m. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduotą metodą*** *arba***, esant galimybei,** bet ***kurį*** kitą ***lygiaverčius arba tikslesnius rezultatus duodantį*** metodą, ***pvz., elektronų mikroskopija grindžiamą metodą***. | Plaušelių ***skaičiavimas atliekamas naudojant transmisinę elektronų mikroskopiją*** arba bet ***kokį*** kitą metodą, ***kuriuo gaunami lygiaverčiai arba geresni rezultatai***. |
| | ***Siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame straipsnyje nurodytų plaušelių skaičiavimo priemonių, Komisija padeda valstybėms narėms pateikdama atitinkamas technines gaires, be kita ko, dėl techninio perėjimo nuo fazinio kontrasto mikroskopijos prie transmisinės elektronų mikroskopijos, ir informaciją apie atitinkamus Sąjungos fondus, kurie gali būti naudojami tokiam perėjimui paremti.*** |
| * Plaušelių koncentracijos ore nustatymas. Rekomenduojamas metodas naudojant fazinio kontrasto optinį mikroskopą (membraninio filtro metodas). PSO, Ženeva 1997 m. (ISBN 92–4-154496–1).“; | * Plaušelių koncentracijos ore nustatymas. Rekomenduojamas metodas naudojant fazinio kontrasto optinį mikroskopą (membraninio filtro metodas). PSO, Ženeva 1997 m. (ISBN 92–4-154496–1).“; |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 7 straipsnio 6 dalies formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Atsižvelgiant į tai, kad taip pat ir plonesni asbesto plaušeliai (<0,2 μm) yra kancerogeniniai (esant požymių, kad stiprumas gali didėti mažėjant pločiui), siūloma teikti pirmenybę moksliškai pagrįstam metodui ir todėl pasirinkti transmisinę elektronų mikroskopijos metodą, kuris jau dabar naudojamas tiems plaušeliams skaičiuoti.*

**Pakeitimas 27**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 5 a punktas (naujas)**

Direktyva 2009/148/EB
10 straipsnio 1 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***5a) 10 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:*** |
| 1. Viršijus 8 straipsnyje nustatytas ribines vertes, turi būti nustatomos šių verčių viršijimo priežastys ir nedelsiant imtasi atitinkamų priemonių padėčiai ištaisyti. | "1. Viršijus 8 straipsnyje nustatytas ribines vertes ***arba esant pagrindo manyti***, ***kad asbesto turinčios medžiagos, kurios nebuvo nustatytos prieš pradedant darbus, buvo išjudintos taip, kad gali susidaryti dulkių, darbas*** turi būti ***nedelsiant sustabdomas. Tuomet*** nustatomos šių verčių viršijimo priežastys ir nedelsiant imtasi atitinkamų priemonių padėčiai ištaisyti. |
| Darbas užterštoje teritorijoje tęsiamas tik po to, kai buvo imtasi reikiamų priemonių darbuotojams apsaugoti. | Darbas užterštoje teritorijoje tęsiamas tik po to, kai buvo imtasi reikiamų priemonių darbuotojams apsaugoti. |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 10 straipsnio 1 dalies formuluotę).*

**Pakeitimas 28**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
11 straipsnio 1 dalis

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| ***Prieš*** pradėdami griovimo ***ar remonto*** darbus, darbdaviai, prireikus gavę iš pastatų savininkų ir iš kitų informacijos šaltinių, įskaitant atitinkamus apskaitos žurnalus, ***informaciją,*** imasi visų priemonių, būtinų nustatyti asbesto galinčias turėti medžiagas. | ***Prieš*** pradėdami griovimo***, remonto arba renovacijos*** darbus ***patalpose, kurios buvo pastatytos iki nacionalinio asbesto draudimo įsigaliojimo metų***, darbdaviai, prireikus gavę ***informaciją*** iš pastatų savininkų ir iš kitų informacijos šaltinių, įskaitant atitinkamus apskaitos žurnalus, imasi visų priemonių, būtinų nustatyti asbesto galinčias turėti medžiagas. |

Or. en

*Pagrindimas*

*Paskelbta teisėkūros iniciatyva dėl privalomo asbesto tikrinimo ir registravimo pastatuose yra sveikintina. Tačiau asbesto registracija gali užtrukti, todėl būtina numatyti asbesto patikrą, jei trūksta informacijos, kuri, kaip tikimasi, nebūtų būtina įgyvendinant naujus teisės aktus.*

**Pakeitimas 29**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
11 straipsnio 1 a dalis (nauja)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***Jei atitinkamos informacijos nėra arba jei informacija nėra pakankamai išsami planuojamiems darbams atlikti, darbą užsakantis asmuo arba įstaiga paveda atlikti patikrą, kad nustatytų asbesto turinčias medžiagas, kurioms darbai gali turėti poveikį. Patikrą atlieka sertifikuotas veiklos vykdytojas, o apie rezultatus darbdaviui pranešama prieš pradedant darbus.*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Paskelbta teisėkūros iniciatyva dėl privalomo asbesto tikrinimo ir registravimo pastatuose yra sveikintina. Tačiau asbesto registracija gali užtrukti, todėl būtina numatyti asbesto patikrą, jei trūksta informacijos, kuri, kaip tikimasi, nebūtų būtina įgyvendinant naujus teisės aktus.*

**Pakeitimas 30**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 punktas**
Direktyva 2009/148/EB
11 straipsnio 1 b dalis (nauja)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***Valstybės narės pagal savo nacionalinę teisę ir praktiką sukuria sertifikuotų operatorių, įgaliotų tikrinti asbestą, viešuosius registrus.*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Paskelbta teisėkūros iniciatyva dėl privalomo asbesto tikrinimo ir registravimo pastatuose yra sveikintina. Tačiau asbesto registracija gali užtrukti, todėl būtina numatyti asbesto patikrą, jei trūksta informacijos, kuri, kaip tikimasi, nebūtų būtina įgyvendinant naujus teisės aktus.*

**Pakeitimas 31**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 a punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
12 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6a) 12 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:*** |
| Tam tikrai veiklai, kaip antai griovimo, pašalinimo, remonto ir priežiūros, kurią atliekant, nepaisant to, kad siekiant sumažinti asbesto koncentraciją ore buvo imtasi prevencinių techninių priemonių, iš anksto numatoma viršyti 8 straipsnyje nustatytas ribines vertes, darbdavys turi nustatyti priemones, skirtas darbuotojų apsaugai užtikrinti jiems vykdant šią veiklą, visų pirma: | Tam tikrai veiklai, kaip antai griovimo, pašalinimo, remonto ir priežiūros, kurią atliekant, nepaisant to, kad siekiant sumažinti asbesto koncentraciją ore buvo imtasi ***visų įmanomų*** prevencinių techninių priemonių, iš anksto numatoma viršyti 8 straipsnyje nustatytas ribines vertes, darbdavys turi nustatyti priemones, skirtas darbuotojų apsaugai užtikrinti jiems vykdant šią veiklą, visų pirma: |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 12 straipsnio formuluotę).*

**Pakeitimas 32**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 b punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
12 straipsnio 2 a dalis (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6b) 12 straipsnis papildomas šia dalimi:*** |
| | ***„užbaigus pirmoje dalyje nurodytą veiklą, atlikti asbesto plaušelių koncentracijos ore matavimą, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai galėtų saugiai sugrįžti į darbo vietą.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 12 straipsnio formuluotę).*

**Pakeitimas 33**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 c punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
14 straipsnio 2 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6c) 14 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:*** |
| 2. Mokymo turinys turi būti darbuotojams lengvai suprantamas. ***Mokymas*** turi ***sudaryti galimybes jiems*** įgyti ***būtinas žinias*** ir ***įgūdžius*** prevencijos ir saugos ***srityse***, ***ypač apie:*** | “2. Mokymo turinys turi būti darbuotojams lengvai suprantamas. ***Jis*** turi ***suteikti jiems galimybę*** įgyti ***reikiamų žinių*** ir ***įgūdžių*** prevencijos ir saugos ***srityje pagal nacionalinę teisę ir praktiką***, ***taikomą ten, kur atliekamas darbas.“;*** |
| ***a) asbesto savybes ir jo poveikį sveikatai, įskaitant sinergetinį tabako vartojimo poveikį;*** | |
| ***b) produktų arba medžiagų, galinčių turėti asbesto, rūšis;*** | |
| ***c) darbą, kurį atliekant galėtų pasireikšti asbesto veikimas, ir prevencinių kontrolės priemonių veikimui*** | |

***sumažinti svarbą;***

***d) saugaus darbo praktiką, kontrolės priemones ir apsaugos priemones;***

***e) atitinkamą kvėpavimo apsaugos priemonių svarbą, pasirinkimą, atranką, trūkumus ir tinkamą naudojimą;***

***f) skubių priemonių procedūras;***

***g) nukenksminimo procedūras;***

***h) atliekų šalinimą;***

***i) sveikatos priežiūros reikalavimus.***

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 14 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Siekiant sumažinti riziką ir užtikrinti tinkamą teisės aktų įgyvendinimą, svarbu griežtinti mokymo reikalavimus. Kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, šios direktyvos Ia priede turėtų būti numatyti būtiniausi mokymo reikalavimai, įskaitant specialius reikalavimus darbuotojams, dirbantiems specializuotose asbesto šalinimo įmonėse.*

**Pakeitimas 34**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 d punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
14 straipsnio 3 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6d) 14 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:*** |
| ***3. Praktinės rekomendacijos dėl asbestą šalinančių darbuotojų*** mokymo ***turi būti parengtos Bendrijos lygiu***. | ***„3. Būtiniausi reikalavimai, susiję su pagal šį straipsnį rengiamo*** mokymo ***turiniu, trukme, intervalais ir dokumentacija, nustatomi Ia priede*.*“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 14 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Siekiant sumažinti riziką ir užtikrinti tinkamą teisės aktų įgyvendinimą, svarbu griežtinti mokymo reikalavimus. Kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, šios direktyvos Ia priede turėtų būti numatyti būtiniausi mokymo reikalavimai, įskaitant specialius reikalavimus darbuotojams, dirbantiems specializuotose asbesto šalinimo įmonėse.*

**Pakeitimas 35**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 e punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
15 straipsnio 1 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6e) 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:*** |
| ***Prieš vykdydamos asbesto*** griovimo ar ***pašalinimo*** darbus, ***įmonės*** turi ***pateikti*** įrodymų, kad ***jos sugeba dirbti šioje srityje. Koks turi būti įrodymas***, ***nustatoma*** pagal ***nacionalinės teisės aktus*** ir ***(arba) praktiką***. | ***„1. Įmonės, ketinančios atlikti*** griovimo ar ***asbesto šalinimo*** darbus, ***prieš pradėdamos darbus*** turi ***gauti kompetentingos institucijos leidimą. Kompetentingos institucijos suteikia tokius leidimus tik tuo atveju, jei paraišką teikianti įmonė pateikia įrodymų, kad naudoja tinkamą pažangiausią techninę įrangą, skirtą netaršioms arba, jei tai dar techniškai neįmanoma, mažataršėms darbo procedūroms pagal 6 straipsnio reikalavimus, ir kad atskiri darbuotojai turi mokymo pažymėjimus pagal 14 straipsnį ir Ia priedą.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 15 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Atsižvelgiant į riziką, susijusią su griovimo ir asbesto šalinimo darbais, visos valstybės narės turėtų turėti atnaujinamų leidimų sistemą, pagal kurią šiuos darbus atlikti galėtų tik įmonės, turinčios reikiamą kompetenciją.*

**Pakeitimas 36**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 f punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
15 straipsnio 1 a dalis (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6f) 15 straipsnis papildomas šia dalimi:*** |
| | ***„1a. Kompetentingos institucijos leidimus įmonėms išduoda tik tuo atveju, jeigu jos neabejoja dėl įmonės ir jos vadovybės patikimumo. Leidimai atnaujinami kas penkerius metus pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 15 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Atsižvelgiant į riziką, susijusią su griovimo ir asbesto šalinimo darbais, visos valstybės narės turėtų turėti atnaujinamų leidimų sistemą, pagal kurią šiuos darbus atlikti galėtų tik įmonės, turinčios reikiamą kompetenciją.*

**Pakeitimas 37**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 g punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
15 straipsnio 1 b dalis (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6g) 15 straipsnis papildomas šia dalimi:*** |
| | ***„1b. Valstybės narės sudaro įmonių, kurioms pagal 1 dalį buvo išduoti leidimai pašalinti asbestą, viešuosius registrus.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 15 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Atsižvelgiant į riziką, susijusią su griovimo ir asbesto šalinimo darbais, visos valstybės narės turėtų turėti atnaujinamų leidimų sistemą, pagal kurią šiuos darbus atlikti galėtų tik įmonės, turinčios reikiamą kompetenciją.*

**Pakeitimas 38**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 h punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
16 straipsnio 1 dalies c punktas

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6h) 16 straipsnio 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:*** |
| ***c***) darbuotojai būtų aprūpinti tinkamais darbo ar apsauginiais drabužiais; ***šie*** darbo ar apsauginiai drabužiai turi likti įmonėje; tačiau jie gali būti skalbiami kitose specialiai tam įrengtose įmonėse, jeigu įmonė pati jų neskalbia; drabužiai turi būti pervežami uždaruose konteineriuose; | ***„c***) darbuotojai būtų aprūpinti tinkamais darbo ar apsauginiais drabužiais; ***apsaugine įranga, visų pirma kvėpavimo įranga, kuriai turi būti taikoma privaloma individualaus pritaikymo patikra; tie*** darbo ar apsauginiai drabužiai turi likti įmonėje; tačiau jie gali būti skalbiami kitose specialiai tam įrengtose įmonėse, jeigu įmonė pati jų neskalbia; drabužiai turi būti pervežami uždaruose konteineriuose; |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 16 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Svarbu, kad asmenines apsaugos priemones, pvz., kvėpavimo įrangą, dėvintiems darbuotojams būtų privalomai atlikta individualaus įrangos pritaikymo patikra, siekiant užtikrinti tinkamą kvėpavimo takų apsaugos priemones dėvinčių darbuotojų apsaugą ir jiems numatyti reguliarias pertraukas. Taip pat reikia atlikti nukenksminimo procedūrą, kad būtų išvengta asbesto antrinio poveikio.*

**Pakeitimas 39**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 i punktas (naujas)**

Direktyva 2009/148/EB
16 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6i) 16 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis punktas:*** |
| | ***„ca) kvėpavimo įrangą dėvintiems darbuotojams būtų numatytos reguliarios privalomos pertraukos, per kurias būtų skiriama pakankamai laiko poilsiui;“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 16 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Svarbu, kad asmenines apsaugos priemones, pvz., kvėpavimo įrangą, dėvintiems darbuotojams būtų privalomai atlikta individualaus įrangos pritaikymo patikra, siekiant užtikrinti tinkamą kvėpavimo takų apsaugos priemones dėvinčių darbuotojų apsaugą ir jiems numatyti reguliarias pertraukas. Taip pat reikia atlikti nukenksminimo procedūrą, kad būtų išvengta asbesto antrinio poveikio.*

**Pakeitimas 40**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 j punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
16 straipsnio 1 dalies e punktas

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6j) 16 straipsnio 1 dalies e punktas pakeičiamas taip:*** |
| ***e***) darbuotojai būtų aprūpinti reikiamomis ir tinkamomis prausimuisi ir tualetui patalpomis, taip pat dušais, jeigu darbo metu kyla dulkės; | ***„e***) darbuotojai būtų aprūpinti reikiamomis ir tinkamomis prausimuisi ir tualetui patalpomis, taip pat dušais, jeigu darbo metu kyla dulkės***, ir jiems būtų taikoma privaloma nukenksminimo procedūra***;***“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 16 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Svarbu, kad asmenines apsaugos priemones, pvz., kvėpavimo įrangą, dėvintiems darbuotojams būtų privalomai atlikta individualaus įrangos pritaikymo patikra, siekiant užtikrinti tinkamą kvėpavimo takų apsaugos priemones dėvinčių darbuotojų apsaugą ir jiems numatyti reguliarias pertraukas. Taip pat reikia atlikti nukenksminimo procedūrą, kad būtų išvengta asbesto antrinio poveikio.*

**Pakeitimas 41**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 6 k punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
18b a straipsnis (naujas)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***6k) įterpiamas šis straipsnis:*** |
| | ***„18 ba straipsnis*** |
| | ***1. Ne vėliau kaip ... [vieni metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija, bendradarbiaudama su Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu, parengia gaires, padedančias taikyti šią direktyvą. Tose gairėse, kai tinkama, numatomos konkretiems sektoriams skirtos atsakomosios priemonės.*** |
| | ***2. Ne vėliau kaip ... [treji metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija pradeda konsultacijas dėl pluoštinių silikatų, įtrauktų į šios direktyvos taikymo sritį, patikslinimo ir, atsižvelgdama į tai, įvertina, ar reikia įtraukti ribekitą, vinchitą, richteritą, fluoroedenitą ir erionitą. Pasikonsultavusi su socialiniais partneriais, Komisija prireikus pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlo būtinus šios direktyvos pakeitimus.*** |
| | ***3. Ne vėliau kaip ... [penkeri metai nuo šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas penkerius metus Komisija,*** |

| | |
|---|---|
| | ***pasikonsultavusi su socialiniais partneriais, peržiūri asbesto nustatymo, matavimo ar perspėjimo apie jį technologijų technologinę ir mokslinę būklę ir paskelbia gaires, kada tokios technologijos turi būti naudojamos, siekiant apsaugoti darbuotojus nuo asbesto veikimo.“*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Rizikai, susijusiai su tokio stipraus kancerogeno kaip asbestas veikimu, sumažinti reikalingos nuolatinės pastangos. Todėl šios direktyvos nuostatos ir susijusios gairės turėtų būti reguliariai atnaujinamos, kad būtų atsižvelgta į naujausias mokslo žinias ir technikos pažangą. Perėjus nuo fazinio kontrasto mikroskopijos prie transmisinės elektronų mikroskopijos taip pat būtų galima atskirti skirtingų rūšių plaušelius ir būtų galima įvertinti galimybę prireikus patikslinti į šios direktyvos taikymo sritį patenkančių pluoštinių silikatų sąrašą.*

**Pakeitimas 42**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 7 a punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
21 straipsnio 1 dalis

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***7a) 21 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:*** |
| Valstybės narės tvarko diagnozuotų ***asbestozės ir mezoteliomos atvejų*** registrą. | ***“1.*** Valstybės narės tvarko diagnozuotų ***su asbestu susijusių profesinių ligų*** registrą. ***Ligų, kurias gali sukelti asbesto veikimas, orientacinis sąrašas pateiktas I priede.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 21 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Siūloma I priede atnaujinti ligų, kurias, remiantis dabartinėmis žiniomis, gali sukelti asbesto plaušelių veikimas, sąrašą. Nepažeidžiant nacionalinės kompetencijos, susijusios su kompensacijomis už profesines ligas, kai įrodoma, kad liga yra susijusi su asbesto veikimu*

*darbe, informacija turėtų būti naudojama statistiniams registrams papildyti, siekiant užtikrinti geresnę epidemiologinę stebėseną ir galiausiai įvertinti Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos teisės aktų veiksmingumą.*

**Pakeitimas 43**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 7 b punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
21 straipsnio 1 a dalis (nauja)

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***7b) 21 straipsnis papildomas šia dalimi:*** |
| | ***„1a. 1 dalyje nurodytas terminas „diagnozuoti atvejai“ reiškia ne tik ligas, už kurias mokama kompensacija, bet ir visas mediciniškai diagnozuotas su asbestu susijusias ligas.“*** |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB 21 straipsnio formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Siūloma 1 priede atnaujinti ligų, kurias, remiantis dabartinėmis žiniomis, gali sukelti asbesto plaušelių poveikis, sąrašą. Nepažeidžiant nacionalinės kompetencijos, susijusios su kompensacijomis už profesines ligas, kai įrodoma, kad liga yra susijusi su asbesto veikimu darbe, informacija turėtų būti naudojama statistiniams registrams papildyti, siekiant užtikrinti geresnę epidemiologinę stebėseną ir galiausiai įvertinti Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos teisės aktų veiksmingumą.*

**Pakeitimas 44**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 7 c punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
21 a straipsnis (naujas)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***7c) įterpiamas šis straipsnis:*** |

| | |
|---|---|
| | ***„ 21a straipsnis*** |
| | ***Gaisro atveju ugniagesiams ir skubiosios pagalbos tarnyboms pateikiama turima informacija apie asbesto buvimą ir vietą, be kita ko, gauta iš atitinkamų registrų.“*** |

Or. en

**Pakeitimas 45**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 7 d punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
I priedo 1 punktas

| *Dabartinis tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***7d) I priedo 1 punktas iš dalies keičiamas taip:*** |
| 1. Remiantis šiuolaikinėmis žiniomis laisvų asbesto plaušelių veikimas gali sukelti šias ligas: | 1. Remiantis šiuolaikinėmis žiniomis laisvų asbesto plaušelių veikimas gali sukelti šias ligas: |
| – asbestozę, | – asbestozę, |
| – mezoteliomą, | – mezoteliomą, |
| – bronchų vėžį, | – bronchų vėžį, |
| – skrandžio ir žarnyno vėžį. | – skrandžio ir žarnyno vėžį. |
| | ***– gerklų vėžį,*** |
| | ***– kiaušidžių vėžį,*** |
| | ***– piktybines pleuros ligas.*** |
| | ***1a. Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra atkreipė dėmesį į tiesioginį ryšį tarp asbesto poveikio ir šių ligų:*** |
| | ***– ryklės vėžio,*** |
| | ***– kolorektalinio vėžio,*** |
| | ***– skrandžio vėžio***.“ |

Or. en

*(Žr. Direktyvos 2009/148/EB I priedo formuluotę).*

*Pagrindimas*

*Papildymai grindžiami Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) ataskaita ir Tarptautinės vėžio tyrimų agentūros (IARC) monografija.*

**Pakeitimas 46**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**1 straipsnio 1 dalies 7 e punktas (naujas)**
Direktyva 2009/148/EB
I a priedas (naujas)

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***7e) Įterpiamas šis priedas:*** |
| | ***„Ia PRIEDAS*** |
| | ***MINIMALŪS MOKYMO REIKALAVIMAI*** |
| | ***Darbuotojams, kuriems yra arba gali būti daromas asbesto dulkių arba asbesto turinčių medžiagų poveikis, rengiamas privalomas mokymas, kuriam taikomi bent šie reikalavimai:*** |
| | ***1. Mokymas rengiamas pradėjus dirbti ir ne rečiau kaip kas ketverius metus.*** |
| | ***2. Kiekvienas mokymo kursas trunka ne trumpiau kaip tris darbo dienas.*** |
| | ***3. Mokymą rengia instruktorius, kurio kvalifikaciją pagal nacionalinę teisę ir praktiką pripažįsta nacionalinė valdžios institucija, arba sertifikuota įstaiga.*** |
| | ***4. Kiekvienas darbuotojas, sėkmingai išklausęs mokymo kursą ir išlaikęs reikalaujamą egzaminą, gauna mokymo pažymėjimą, kuriame nurodoma:*** |
| | ***a) mokymo kursų data;*** |
| | ***b) mokymo kursų trukmė;*** |
| | ***c) mokymo kursų turinys;*** |
| | ***d) mokymo kursų kalba;*** |
| | ***e) instruktoriaus vardas ir pavardė, kvalifikacija bei kontaktiniai duomenys ir*** |

***mokymo kursus rengianti institucija.***

***5. Darbuotojai, kuriems kyla arba gali kilti asbesto dulkių arba asbesto turinčių medžiagų poveikio rizika, dalyvauja bent jau toliau išvardytuose mokymuose, kuriuose pateikiamos teorinės ir praktinės žinios apie:***

***a) valstybės narės, kurioje vykdomi darbai, taikomą teisę;***

***b) asbesto savybes ir jo poveikį sveikatai, įskaitant sinergetinį tabako vartojimo poveikį, taip pat riziką susijusią su antriniu poveikiu ir galimybe užsikrėsti per aplinką;***

***c) produktų arba medžiagų, galinčių turėti asbesto, rūšis;***

***d) darbą, kurį atliekant galėtų pasireikšti asbesto veikimas, ir prevencinių kontrolės priemonių veikimui sumažinti svarbą;***

***e) saugaus darbo praktiką, įskaitant darbo vietos paruošimą, darbo metodų pasirinkimą ir darbų eigos planavimą, vėdinimą, išgavimo vietą, matavimą ir kontrolę ir nuolatines pertraukas;***

***f) atitinkamą apsaugos priemonių, ypač kvėpavimo įrangos, svarbą, pasirinkimą, atranką, trūkumus ir tinkamą naudojimą;***

***g) skubių priemonių procedūras;***

***h) nukenksminimo procedūras;***

***i) atliekų šalinimą;***

***j) sveikatos priežiūros reikalavimus.***

***Mokymas kuo labiau pritaikomas prie profesinių ypatumų ir konkrečių užduočių bei su jais susijusių darbo metodų.***

***6. Griovimo ar asbesto šalinimo darbus atliekantys darbuotojai, be 4 dalyje numatyto mokymo, privalo dalyvauti mokymuose, susijusiuose su abiem šiais dalykais:***

***a) technologinės įrangos ir įrenginių naudojimu, siekiant sulaikyti asbesto***

***plaušelių išsiskyrimą ir plitimą darbo procesų metu, pagal šia direktyvą;***

***b) naujausiomis turimomis technologijomis ir įrenginiais, skirtais netaršioms arba, jei tai dar techniškai neįmanoma, mažataršėms darbo procedūroms, siekiant sulaikyti asbesto plaušelių išsiskyrimą ir plitimą.“***

Or. en

*Pagrindimas*

*Kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, šiame naujame direktyvos priede numatomi būtiniausi mokymo reikalavimai, susiję su bendrais mokymo aspektais, įskaitant specialius reikalavimus darbuotojams, dirbantiems specializuotose asbesto šalinimo įmonėse. Mokymas yra svarbus siekiant užtikrinti praktinį įgyvendinimą vietoje. Tokiems bendriems privalomiems būtiniausiems reikalavimams turėtų būti taikomos reguliariai atnaujinamos praktinės gairės.*

**Pakeitimas 47**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**2 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos 1 straipsnio 4 punkto būtų pradėta laikytis praėjus ne vėliau kaip ...[treji metais po šios direktyvos įsigaliojimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų įstatymų ir teisės aktų tekstą.*** |
| | ***Valstybės narės, prieš užtikrindamos, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai pagal šią dalį, plaušelių skaičiavimą atlieka taikydamos fazinio kontrasto mikroskopiją pagal Pasaulio sveikatos organizacijos 1997 m. rekomenduotą metodą arba, kai įmanoma, pagal bet kurį kitą lygiaverčius rezultatus duodantį metodą.*** |

Or. en

*Pagrindimas*

*Siekiant suteikti pakankamai laiko naujam reikalavimui naudoti transmisinę elektronų mikroskopiją įvykdyti, turėtų būti numatytas trejų metų perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu vis dar galima naudoti fazinio kontrasto mikroskopiją.*

## AIŠKINAMOJI DALIS

Asbestas yra pagrindinė profesinio vėžio priežastis. Ši medžiaga buvo uždrausta Europos lygmeniu 2005 m., tačiau jos vis dar esama daugelyje pastatų ir infrastruktūrų, įskaitant transportą.

Pagal žaliąjį kursą Europos Sąjunga dalyvauja plataus masto pastatų renovacijos programoje, kuria siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą ir kartu skatinti perėjimą prie švarios energijos. Tačiau kartu dėl šios renovacijos bangos darbuotojams kyla didesnė profesinio vėžio rizika. Todėl Europos Parlamentas didele balsų dauguma paprašė parengti kompleksinę Europos strategiją, įskaitant būsto, atliekų tvarkymo ir profesinės sveikatos apsaugos politiką.

2022 m. rugsėjo mėn., atsižvelgdama į Europos Parlamento ataskaitą, Komisija komunikate „Ateities be asbesto kūrimas“ pasiūlė strategiją, apimančią asbesto sukeltų ligų diagnozavimo ir gydymo, asbesto atliekų tvarkymo, šios medžiagos atrankinės patikros ir saugaus šalinimo gerinimo priemones. Ši strategija yra geras pirmas žingsnis.

Peržiūrėta direktyva dėl asbesto darbe yra pirmasis šios strategijos teisės aktas. Pagrindiniai Komisijos pasiūlymai yra susiję su plaušelių skaičiavimo metodika ir profesinio poveikio ribinėmis vertėmis.

**Metodika**

Dauguma valstybių narių šiuo metu taiko Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamą metodiką (fazinio kontrasto mikroskopiją). Tačiau ši metodika plačiai laikoma pasenusia dėl tam tikrų trūkumų.

- **Pirmasis trūkumas yra aptikimo riba.** Kad ribinė vertė būtų apčiuopiama realybė, labai svarbu turėti priemonių jos taikymui kontroliuoti. Praktiškai tai reiškia, kad aptikimo riba turi būti mažesnė už nustatytą ribinę vertę.

- **Antrasis trūkumas yra susijęs su matomumo riba.** Didžiausio asbesto kiekio, kuris neturi būti viršytas, nustatymą labai svarbu aptarti, tačiau būtina susitarti, kad reiškia „suskaičiuotini plaušeliai“. Teisės aktuose nenumatytas skersmuo, žemiau kurio plaušeliai neįskaičiuojami. Praktiškai ši riba nustatoma pagal tai, kas stebima mikroskopu. Naudojant fazinio kontrasto mikroskopiją *de facto* neįtraukiami plaušeliai, kurių skersmuo mažesnis nei 0,2 mikrometro.

- **Trečias trūkumas yra tai, kad neįmanoma nustatyti dulkių pobūdžio** (asbesto plaušeliai ar ne ir kokios rūšies asbestas), o tai gali lemti klaidingus neigiamus arba klaidingus teigiamus rezultatus.

**Pereinant nuo fazinio kontrasto mikroskopijos prie modernesnės elektronų mikroskopijos technologijos, bus pastebėtas reikšmingas pokytis.** Kadangi laboratorijos turės pačios apsirūpinti įranga ir atitinkamai apmokyti savo komandas, siūlomas trejų metų pereinamasis laikotarpis.

**Šiuo metu valstybėse narėse naudojama dviejų rūšių elektronų mikroskopija:**

- **skenuojamoji elektronų mikroskopija (žinoma kaip SEM).** Pagal šią metodiką taikoma mažiausia Europoje galiojanti PPRV (0,002 plaušelių/cm³).
- **Transmisinė elektronų mikroskopija (vadinama TEM).** Pagal šią metodiką mažiausia Europoje galiojanti PPRV yra 0,01 plaušelių/cm³).

Atsižvelgiant į labai mažą PPRV, kuri jau galioja skenuojamąją elektronų mikroskopiją naudojančioje valstybėje narėje, atrodo, kad šio metodo privalumai yra akivaizdūs. Tačiau, naudojamas profesinio poveikio stebėsenos tikslais, jis negali aptikti tokių plonų plaušelių kaip transmisinė elektronų mikroskopija (pagal kurią galima aptikti maždaug 0,01 μm skersmens plaušelius).

Šis aspektas nėra smulkmena. **Ploni asbesto plaušeliai taip pat yra kancerogeniniai**. Atsižvelgiant į Europos cheminių medžiagų agentūros Rizikos vertinimo komiteto rekomendaciją, į šiuos plonus plaušelius turi būti atsižvelgta. Tai turi natūralų poveikį suskaičiuotų plaušelių skaičiui, taigi ir PPRV.

**Kadangi nėra moksliškai pagrįstos priežasties neįtraukti plonų asbesto plaušelių, pranešime siūloma kaip metodą, skirtą stebėti atitiktį PPRV, taikyti transmisinę elektronų mikroskopiją. Komisija turėtų remti valstybes nares ir sudaryti joms palankesnes sąlygas pereiti prie naujos asbesto plaušelių matavimo metodikos, visų pirma rengdama gaires ir teikdama informaciją apie atitinkamus Sąjungos fondus, kurie gali būti naudojami tuo tikslu.**

**Profesinio poveikio ribinė vertė**

Pranešime siūloma pirmiausia padalyti PPRV iš 10 ir iš karto, be pereinamojo laikotarpio pereiti nuo 0,1 plaušelių/cm³ iki 0,01 plaušelių/cm³.

**Po trejų metų pereinamojo laikotarpio perėjus prie transmisinės elektronų mikroskopijos, naudojant pastovią PPRV, bus reikšmingai sustiprinta darbuotojų apsauga, nes bus suskaičiuojama daugiau plaušelių.**

Nors šių dviejų metodų santykis turi būti vertinamas atsargiai ir priklauso nuo veiksnių, susijusių su veikimo aplinkybėmis (susijusiomis su vieta, kurioje atliekamas darbas), visuotinai pripažįstama, kad **elektronų mikroskopija leidžia suskaičiuoti 2–4 kartus daugiau plaušelių nei fazinio kontrasto mikroskopija, kai skaičiuojami tik tokio pločio plaušeliai, kurie aptinkami ir su fazinio kontrasto mikroskopija** (t. y. storesni kaip 0,2 μm). **Neseniai atliktame tyrime apskaičiuota, kad įtraukus transmisinės elektronų mikroskopijos būdu galimus aptikti plonus plaušelius** (ja galima aptikti maždaug 0,01 μm skersmens plaušelius), šių metodų**vidutinis santykis būtų 15 kartų**[3].

**Palyginti su dabartine padėtimi** (PPRV – 0,1 plaušelių/cm³ PPRV matuojant fazinio kontrasto mikroskopija), **nustačius 0,01 plaušelių/cm³ PPRV matuojant transmisine**

[3] EYPERT-Blaison, C., CLERC, F., ROMERO-HARIOT, A. & VINCENT, R. 2018a. *Notes techniques 252. Amiante dans l'air des lieux de travail: pertinence de l'analyse par microscopie électronique ą transmission analytique (meta)*, Paris, INRS.
EYPERT-BLAISON, C., ROMERO-HARIOT, A., CLERC, F. & VINCENT, R. 2018b. *Assessment of occupational exposure to asbestos fibers: Contribution of analytical transmission electron microscopy analysis and comparison with phase-contrast microscopy*, J Occup Environ Hyg, 15, 263-274.

**elektronų mikroskopija, poveikis sumažėtų maždaug 150 kartų**. Šio metodo analitinis jautrumas yra 0,001 plaušelių/cm³[4], todėl atitikties teisės aktams stebėsenos tikslais taip pat bus galima išmatuoti net 10 proc. PPRV dalį.

Tačiau PPRV nereikėtų painioti su tikslu. Asbestas yra nenustatytos slenkstinės koncentracijos kancerogenas. Todėl reikalaujama, kad darbdaviai **sumažintų asbesto veikimą iki mažiausio įmanomo lygio**. Ribos nustatymas jokiu būdu nebūtų paskata siekti šios ribos.

**Reikia nuolat dėti pastangas, kad būtų sumažinta tokio stipraus nenustatytos slenkstinės koncentracijos kancerogeno kaip asbestas poveikio rizika.** Todėl praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija, remdamasi įgyta patirtimi ir padaryta technikos pažanga, įvertina galimybę toliau mažinti profesinio poveikio ribines vertes iki 0,001 plaušelių/cm³ ir tuo tikslu pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Kartu su direktyvos peržiūra pranešime siūloma nurodyti taikytinas dulkių plitimo ore prevencijos priemones ir užtikrinti, kad asmeninėms apsaugos priemonėms būtų taikomi privalomi individualaus pritaikymo patikrinimai. Šios praktinės priemonės padės laikytis peržiūrėtos PPRV ir logiškai atspindi tai, kad poveikis turi būti sumažintas iki mažiausio techniškai įmanomo lygio.

Be to, siūloma patikslinti, kad mėginiai turėtų būti imami taip, kad atspindėtų realų poveikį darbuotojams, ir atsižvelgti į skirtingus darbų vykdymo etapus.

**Siūlomi tolesni Asbesto darbe direktyvos pakeitimai, kuriais atsižvelgiama į Europos Parlamento 2021 m. rezoliucijoje išdėstytus reikalavimus.**

Net jei atlikus siūlomą peržiūrą darbuotojų apsauga būtų padidinta maždaug 150 kartų, o tai yra nemažai, vien tik PPRV neužtenka. Būtina prieš atliekant darbus patikrinti, ar vykdant planuojamą darbą bus asbesto. Nors Komisijos pranešimas apie būsimus teisės aktus dėl pastatuose esančio asbesto tikrinimo ir registravimo iš tiesų yra gera žinia, tokio pasiūlymo turinys dar nepaskelbtas. Žinojimas apie asbesto buvimą yra svarbus darbuotojų apsaugos elementas. Todėl pranešime siūloma įtraukti nuostatą, pagal kurią, jei informacijos trūksta arba jos nepakanka, sertifikuotas veiklos vykdytojas, nepriklausomai nuo patalpų tipo (pastatai, infrastruktūra, ypač laivai), turėtų atlikti prie darbo apimties pritaikytą patikrą.

Taip pat siūloma išbraukti sąvoką „atsitiktinis ir mažo intensyvumo poveikis“, kuri leidžia netaikyti tam tikrų direktyvos reikalavimų. Vietoj to siūloma, kad bendradarbiaujant su socialiniais partneriais būtų parengtos gairės ir prireikus būtų teikiama su konkrečiais sektoriais susijusi praktinė informacija apie šios direktyvos įgyvendinimą.

Pranešime rekomenduojama pirmenybę teikti asbesto turinčių medžiagų šalinimui, o ne alternatyvių metodų, pvz., kapsuliacijos ar sandarinimo, naudojimui, nes tai tik atidėtų saugų asbesto pašalinimą.

Kad teisės aktas būtų taikomas tinkamai, reikalaujama, kad, viena vertus, darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją ir, kita vertus, prireikus kompetentingos institucijos galėtų įsikišti.

[4] Šaltinis: TNO 2021 R12180.

Todėl siūloma sugriežtinti minimalius mokymo ir pranešimų teikimo institucijoms reikalavimus. Šie papildomi reikalavimai leis geriau informuoti apie priemones, kurių reikia imtis atliekant su asbestu susijusį darbą.

Siekiant išvengti antrinio poveikio, pranešime rekomenduojama nustatyti privalomas nukenksminimo procedūras.

Galiausiai, nepažeidžiant nacionalinės kompetencijos, susijusios su kompensacijomis už profesines ligas, siūloma 1 priede dėl medicininės priežiūros atnaujinti sąrašą ligų, kurias, remiantis dabartinėmis žiniomis, gali sukelti asbesto plaušelių poveikis. Kai įrodoma, kad liga yra susijusi su asbesto veikimu darbe, informacija turėtų būti naudojama statistiniams registrams papildyti, nes taip būtų užtikrinta išsamesnė epidemiologinė stebėsena.

## PRIEDAS. SUBJEKTŲ AR ASMENŲ, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS, SĄRAŠAS

Toliau pateiktą sąrašą visiškai savanoriškai ir tik savo atsakomybe parengė pranešėja. Rengdama šį [pranešimo projektą / pranešimą, iki jo priėmimo komitete] pranešėja gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

| **Subjektas ir (arba) asmuo** |
|---|
| European Federation of building and woodworkers |
| European Trade Union Institute |
| European Trade Union Confederation |
| European Federation of Public Service Unions |
| United Federation of Danish Workers (3F) |
| European Construction Industry Federation |
| European Building Confederation |
| Confédération de l'Artisanat et des Petites entreprises du Bâtiment |
| Fédération Française du Bâtiment |
| Syndicat Interprofessionnel du Diagnostic Immobilier |